

Lördag
20
Söndag
21

Klart på en helg

SVÅRIGHETSGRAD:

”Om du lånar eller köper en bra färgspruta kan du efter en stunds övning få fram ett yrkesmässigt bra resultat. Dina köksluckor blir som nya igen, och du kan välja vilken kulör som helst.”

INNAN DU BÖRJAR

Material

- Grundfärg
- Lackfärg, glans 90 till färgspruta
- Akrylatfärg, glans 50 till rulle
- Ev. nya skåpgångjärn

Dessutom:

- Kemisk metall och målnartvätt

Prisbild

Färg till 5 köksluckor och 4 lådor, 10 gångjärn och 9 handtag kostade cirka 2000 kr

Specialverktyg

- Färgspruta, här från Wagner
- Excenterslip

Lördag 09:00

Du behöver inte tvätta färgtråget

I stället för att lägga ner tid på och slösa med vatten för att få bort färgen från färgtråget, kan du trä en plastpåse utanpå tråget och tejpa fast. När du har målat färdigt knyter du ihop påsen och slänger den.

Köp eller låna en färgspruta och skaffa dig ett nytt kök med hjälp av fräscha färger.

”Nytt” kök för 2000 kr

I stället för att byta ut alla kökssnickerierna kan du trola fram ett ”nytt” kök genom att måla luckor och lådframstycken och sätta på nya handtag.

Varje dag öppnas och stängs köksluckorna flera gånger. Det sätter sina märken och luckorna slits. Kanterna får en del jack och runt handtagen bildas det repor av klockor och ringar. Efter några år blir gångjärnen trötta och luckorna sätter sig. När man efter några år ser på sitt kök, ser det slitet ut – och i med tiden har modet ändrats så köket ser dessutom gammaldags ut.

Med vår enkla renovering av köksluckorna och lådframstyckena slår du två flugor i en smäll. Luckorna blir som nya igen och du kan ändra stilen i köket

utan att det kostar en förmögenhet. Ber du en yrkesmålare stå för jobbet får du också nya luckor, men de blir dyra.

Vi målade köksluckorna och lådframstyckenena med en bra färgspruta. Men hur bra sprutan än är, så blir resultatet inte bättre än underlaget. Ju blankare färgen är, desto viktigare är det att underlaget är helt slätt. Du ska ha grundat, spacklat och slipat luckorna. Det tar sin tid för du ska spackla och slipa ett par gånger, men det lönar sig. Har du ingen färgspruta kan du rulla på färgen. Läs mer om det i Gör Det Själv 18/2010.

[före]

[efter]

Luckor och lådframstycken har fått ny färg och nya handtag. Det är nästan som ett nytt kök.

Lär känna din färgspruta

En modern färgspruta kan ställas in så exakt att strålen hamnar precis där den ska, och nästan ingen färg hamnar vid sidan av. När du väl har lärt dig använda färgsprutan, undrar du säkert varför du inte har skaffat en för länge sedan.

Munstycke med luftmantel. Vrids det vågrätt får du en lodrät stråle. Vrids det lodrätt blir strålen vågrät.

Lördag

Förberedelser

Innan du börjar ska du ha skruvat loss alla köksluckor och lådframstycken samt ha tagit bort handtagen.

För att det verkligen ska synas att du har fått "nytt" kök, bör du byta ut handtagen – även om de är hela och duger i flera år. Skulle luckorna hänga lite, passar du på att byta ut gångjärnen. Här ersätter vi samtliga gångjärn.

1 Först skruvas handtagen loss från skåpluckorna. Det går snabbt och lätt när luckorna sitter kvar i skåpen. Kolla om några av luckorna hänger. I så fall måste du säkert byta ut gångjärnen.

Gångjärnsdelen som sitter på luckan, sitter ofta i ett 35 mm hål, och gångjärnet kan sitta så stramt att du måste lirka loss det med skruvmejsel.

2 Låsskruven i gångjärnet lossas, så att luckan kan tas bort. Om du har flera likadana luckor bör du numrera dem genom att ritsa siffror eller bokstäver där det inte syns.

3 Skruva loss handtagen från lådframstyckena. Du kan ev. spara både skruvar och handtag, för de kanske kan användas någon annanstans. Därefter tas framstycket bort från själva lådan.

Lördag
20
Söndag
21

Klart på en helg

Lördag 11:00

Kemisk metall hårdar mycket snabbt

Kemisk metall från Plastic Padding har två stora fördelar.

- Den krymper inte under hårdningen.
- Den hårdar på endast 10 minuter och kan slipas efter ytterligare en kvart. Blanda endast små portioner i sänder och skynda dig att fördela dem i hålen.

Lördag 13:00

”Delar av de gamla gångjärnen är av plast, så det är inte så underligt att de efter många år inte kan hålla luckorna i rätt läge. Som tur är kan du lätt sätta i nya gångjärn i de gamla hålen.

Söndag 09:00

Maskera noga innan du sprutmålar

Med rätt färgspruta och rätt teknik kommer det ytterst lite färg vid sidan av, och luftmantlingen ser till att det inte sprids färgpartiklar. Men – det är teorin.

Maskera därför noga och bygg en sprutkabin, eller stå utomhus (då ska det vara vindstilla). Använd mask och glasögon!

Grundbehandling

För att få ett snyggt resultat måste du vara noggrann med slipning, grundning och spackling av främst luckorna. För det är endast om ytan är absolut jämn som du får fram en blank och proffsig yta. Målning med färgspruta ger ett superfint resultat, men endast när underlaget är perfekt. Börja med att tvätta rent, spackla igen hål efter handtag och jack med kemisk metall, slipa hela ytan och grundmåla. Spackla och slipa.

Skruvhålen efter de gamla gångjärnen spacklas igen, så att de nya får bra fäste.

2 Spackla igen hålen efter handtagen med kemisk metall. Vi spacklade endast det undre av de två hålen på luckorna, för det övre ska användas igen.

Kanterna runt luckorna slipas, ev. för hand med kloss. Använd samma grovlek på slippapperet.

4 Kanterna på både luckor och lådframstycken slits och får lätt både jack och repor. Därför fasade vi av kanterna i 45 grader med handöverfräs.

1 Tvätta luckor och lådframstycken med en stark blandning av målartvätt och vatten. Tvätta igen men nu endast med vatten, torka av och låt torka.

3 Slipa alla ytor med excenterslip eller planslip. Börja med korn 100, fortsätt med korn 180 och avsluta ev. med korn 240. Dammsug och torka rent med fuktig trasa.

5 Grundmåla alla ytor med spädd grundfärg. Använd filtrulle och börja med baksidorna. När de har torkat kan du vända luckor och lådframstycken och lägga dem på klossar. Måla sedan alla kanter och avsluta med framsidorna.

Sprutmålning

En förutsättning för ett bra resultat är att färgen har rätt konsistens (viskositet). Dessutom ska färgsprutan vara inställd för både färgtypen och föremålet som ska målas. Slutligen ska du använda dig av rätt teknik när färgen läggs på. Den rätta tekniken innebär att färgsprutan förs sakta och lugnt vinkelrätt mot föremålet och med konstant avstånd till det.

Det blir snyggast om du lägger på flera skikt efter varandra, vått-i-vått. Efter första sprutningen väntar du 3–5 minuter innan du lägger på flera tunna skikt med en minuts mellanrum tills färgen täcker föremålet. Lägger du på för mycket färg i sänder rinner färgen.

1 För att kunna måla lådframstyckena på bägge sidor utan torktid emellan, fäster du dem på ett par fötter. Knacka spikar genom ett par breda lister eller en skiva och slå in dem i underkanten.

2 Luckorna kan inte hålla balansen på fötterna. Därför skruvar vi fast två krokarna i kanten på varje lucka så att den kan hängas upp på en lina. Täck nu både vägg, inredning och golv med papper.

3 Måla lådframstyckena. Först på kanterna och sedan på stora ytor. **VIKTIGT!** Spruta ut förbi kanten innan du vänder och sprutar åt andra hållet. Annars samlas det för mycket färg på kanterna.

4 Spänn en lina eller ett snöre 10–15 cm från väggen. Häng en lucka på linan och måla nu med vågräta drag. Lyft av luckan med krokarna, vänd den och häng upp den igen.

5 Nästa gång du målar förs färgsprutan lodrätt och även nu fortsätter du förbi kanten. Vänta någon minut och spruta igen, men nu ska du föra färgsprutan vågrätt. Färgen får inte rinna.

Färgen ska spädas

Det är visserligen mycket enkelt att måla med färgspruta, men det kräver lite förberedelse eftersom färgen inte får vara för tunn – eller för tjock. Tjock färg fastnar och sprutas ut i klickar. Tunn färg täcker inte och rinner lätt.

Till alla färgsprutor hör en viskositetsmätare. Det är en liten bägare som du använder för att kontrollera att färgen har rätt konsistens. Du kan räkna med att behöva späda färgen med 10–20 procent för att få rätt viskositet. Upplysningar om denna ska finnas i bruksanvisningen som hör till den valda färgsprutan.

Doppa viskositetsbägaren i färgen så att den fylls. Lyft sedan upp den och mät den tid det tar för färgen att rinna ut genom det lilla hålet i botten. Jämför med bruksanvisningen.

Klart på en helg

Söndag 12:00

Måla skåpen medan luckorna torkar

Eftersom luckorna blir som nya, kanske du också vill måla skåpen? I så fall börjar du med att tvätta dem, slipa och dammsuga.

Lägg skyddspapper på golvet. Måla sockeln och synliga skåpsidor med filtrulle. Du kan ev. nöja dig med att måla enbart kanterna.

Söndag 13:00

”Även om akrylatfärg torkar snabbt, så tar det ett par dygn innan färgen har härdnat. Var försiktig de första dagarna så att luckorna inte repas.”

Söndag 14:00

Ersätt slitna gångjärn

Gångjärn är i regel standardiserade och dessutom placerade på samma ställe på både luckor och skåp oavsett fabrikat. Men ta med dig ett av de gamla när du köper nya så får du de som passar.

Montera luckorna

När vi har haft en lång lunchrast, har färgen på luckor och lådframstycken torkat så mycket att vi med försiktighet kan hantera dem. De nya gångjärnen monteras i stället för de slitna gamla. I våra köksskåp sitter standardgångjärn (som finns på Ikea), där ena delen sitter i ett hål i luckan, och den andra sitter fast med skruvar i skåpet. De gamla skruvhålen har vi spacklat igen för att ge de nya skruvarna något att bita i.

Vi byter också ut de gamla handtagen. Hålen för skruvarna till dem borrar vi med en mall, för att handtagen ska hamna på exakt samma sätt på alla luckor.

1 Den ena gångjärnsdelen skruvas fast på insidan av skåpet med två skruvar i hålen för hyllbärarna. Här använder vi 4 x 30 mm skruvar, men skruvar bör följa med när du köper gångjärn.

3 Haka fast luckans gångjärnsdel i skåpdelen, och dra åt justerskruvarna. När alla luckor sitter på plats justerar du dem så att de sitter lodrätt och vågrätt, och för att göra det justerar du skruvarna i gångjärnen.

4 Gör en bormall av en skivbit, som försetts med två breda lister på två av kanterna. Håll mallen på baksidan av en lucka och borra genom det hål som inte spacklades igen.

6 Håll bormallen på utsidan av luckan (se upp så att luckan inte repas) och borra hål för handtaget. Eftersom listerna sticker ut på båda sidorna av skivan kan mallen användas till både höger- och vänsterhängda luckor.

7 Mallen kan också användas till lådframstyckena. Kryssa över de gamla hålen och gör två nya som passar till lådorna. Det ser snyggast ut om handtagen sitter centrerade och på samma höjd som övre delen av handtagen på luckorna.

2 Den andra gångjärnsdelen trycks fast i det stora hålet på insidan av luckan. Lägg luckan på ett mjukt underlag innan du trycker fast gångjärnet. Justera vinkelrätt mot kanten, förborra för skruvarna och dra i dem.

5 Lägg handtaget på mallen och markera för det andra hålet med hjälp av handtaget. Kolla att avstånden till hålen från kanten är exakt lika stora. Borra hål genom mallen, som nu passar alla luckor.

8 Montera nu handtagen på luckor och lådframstycken med skruvar från insidan. De skruvar som följer med handtagen bör passa om dina luckor inte är extra tjocka. Än en gång: var lite försiktig för färgen har ännu inte härdnat.

” Med en bra färgspruta kan du få ett proffsigt resultat. Men du gör klokt i att först öva på ett par mdf-skivor innan du ger dig i kast med dina köksluckor.

Det vita köket var lite tråkigt, men nu är det full fart på färgerna med röda luckor och grå socklar.